Shoftim 50: 15:20-16:3 - Betrayal in Judea / Ambush in Aza

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

Two Questions from 15:9-20 – Judean Ethics, and a Servant of G-d

1. Talmud Yerushalmi, Terumot 8:10

תני סיעות בני אדם שהיו מהלכין בדרך ופגעו להן גוים ואמרו תנו לנו אחד מכם ונהרוג אותו ואם לאו הרי אנו הורגין את כולכ' אפילו כולן נהרגין לא ימסרו נפש אחת מישראל ייחדו להן אחד כגון שבע בן בכרי ימסרו אותו ולא ייהרגו אמר רבי שמעון בן לקיש והוא שיהא חייב מיתה כשבע בן בכרי ורבי יוחנן אמר אף על פי שאינו חייב מיתה כשבע בן בכרי

We have learned: If groups of people were traveling on the road and they encountered non-Jews, who said, "Give us one of yours and we will kill him, or we will kill all of you," then even if all of them will be killed, they may not surrender a single life of Israel. If the attackers designated one, like Sheva ben Bichri, they surrender him and are not killed.

R' Shimon ben Lakish said: Only if the victim is liable for death like Sheva ben Bichri.

R' Yochanan said: Even if he is not liable for death like Sheva ben Bichri.

2. Malbim to Shoftim 15:11

הדין הוא שעכו"ם שאמרו תנו לנו אחד מכם ונהרגנו לא ימסרוהו (לדעת הרמב"ם) אא"כ חייב מיתה כשבע בן בכרי, ר"ל אף שאינו חייב מד"ת רק מדיו המלכות...

The law is that if idolaters say, "Give us one of you and we will kill him," they should not give him to them (per Rambam) unless he is liable for death like Sheva ben Bichri – meaning, even if it's only in the government's law, not Torah law...

3. Rabbi Meir Simchah of Dvinsk (19th-20th century Poland), Or Sameach to Hilchot Yesodei haTorah 5:5 באו אנשי יהודה (שופטים טו, יב) לאסרך לתתך ביד פלשתים, אף שלא הי' חייב מיתה, נראה משום דמסכן רבים, והוי כעוסק בזיופים, באו אנשי יהודה (שופטים טו, יב) לאסרך לו כו'.

The men of Judea came "to bind you, to give you into the hands of the Philistines" even though he was not liable for death, apparently this was because he endangered the public, like a counterfeiter in Rama Choshen Mishpat 425:1, such that they said, "What have you done to us, etc."

4. Rabbi Ovadia Yosef (20th century Egypt, Israel), Yabia Omer 10:Yoreh Deah 6:2

יתכן עוד שחשבו שיינצל מידם כמו שהיה לבסוף.

It is also possible that they thought he would be saved from them, as happened in the end.

5. Midrash, Sifri Devarim (Vaetchanan) 27

יש שקראו עצמם עבדים והקב"ה קראם עבדים, ויש שקראו עצמם עבדים והקב"ה לא קראם עבדים, ויש שלא קראו עצמם עבדים והקב"ה לא קראו עבדים. אברהם קרא עצמו עבד... והקב"ה לא קראו עבד... יעקב... משה... דוד... ישעיה... שמואל קרא עצמו עבד... והקב"ה לא קראו עבד... עבד. שמשון קרא עצמו עבד... והקב"ה לא קראו עבד...

Some called themselves servants and Gd called them servants, and some called themselves servants but Gd did not call them servants, and some did not call themselves servants but Gd called them servants.

Avraham called himself a servant... and Gd called him a servant... Yaakov... Moshe... David... Yeshayah... Shemuel called himself a servant... and Gd did not call him a servant. Shimshon called himself a servant... and Gd did not call him a servant...

6. Rabbi Naftali Zvi Yehudah Berlin, Emek haNetziv to Sifri Devarim (Vaetchanan) 27

ענין "עבד" עי' מש"כ רד"ק יהושע א' עה"פ "משה עבדי מת", שהוא פועל כל עניניו, אפי' עניני העוה"ז וצרכיו, לשם פעלן ית"ש... ועפ"ז יובן שיש שקראו עצמם "עבדים" במה ששיעבדו עצמם לעבדו ית', והקב"ה לא קראן עבדים, כי לא נבראו לזה... והקב"ה לא קראם עבדים אם מצד שלא הגיעו למעלה זו...

Regarding the concept of a "servant", see Radak Yehoshua 1, "My servant Moshe has died," that he acts in all of his dealings, even matters of this world and his own needs, for the sake of their blessed Creator...

And based on this it is understood that some called themselves "servants" because they bound themselves to service of Gd, but Gd did not call them servants for they were not created for this role...

And Gd did not call them servants perhaps because they did not reach this level...

Outline of Perek 16

16:1-3 A Journey to Aza

16:4-21 Shimshon and Delilah

• 16:4-5 Love and Betrayal

• 16:6-9 Failure #1

• 16:10-12 Failure #2

• 16:13-14 Failure #3

• 16:15-21 Captured

16:22-31 Shimshon's End

16:1-3 A Journey to Aza

7. Abarbanel to Shoftim 16:21

זכר שהלך שמשון עזתה וראה שם אשה זונה ויבא אליה, כי היה נמשך אחרי תאוותו

It mentioned that Shimshon went to Aza, where he saw a zonah and he went to her, for he was drawn after his desire.

8. Talmud, Sotah 9b

רבי אומר תחילת קלקולו בעזה לפיכך לקה בעזה. תחילת קלקולו בעזה דכתיב "וילך שמשון עזתה וירא שם אשה זונה וגו'" לפיכך לקה בעזה דכתיב "ויורידו אותו עזתה." והכתיב "וירד שמשון תמנתה"! תחלת קלקולו מיהא בעזה היה.

Rebbe said: The beginning of his corruption was in Aza, and therefore he was struck in Aza. The beginning of his corruption was in Aza, as in 16:1. Therefore he was struck in Aza in 16:21. But it says, "And Shimshon descended Timnatah!" But the beginning of his corruption was still in Aza.

9. Radak to Shoftim 11:1

בן פלגש גלעד היה, ונקראת "זונה" לפי שאינה עם בעלה בכתובה וקדושין, והיא כמו הזונה ואף על פי שהיא מיוחדת לו. וי"ת פונדקיתא כמו שתרג' ג"כ "רחב הזונה" פונדקית'. או הוא הענין בעצמו כי הזונה כמו הפונדקית שמפקרת עצמה.

[Yiftach] was the son of Gilad's concubine, who was called *zonah* because she lacked a ketubah and kiddushin with her 'husband', so that she was like a *zonah* even though she was monogamous;

And Yonatan rendered it as he did with "Rachav the zonah", an innkeeper; Or this is its own matter, for a zonah is like an innkeeper, making herself available.

10. Ralbag to Shoftim 16:1

וראה שם אש' פונדקיתא ובא לביתה ללון שם.

There he saw an innkeeper, and he went to her house to sleep there.

11. Malbim to Shoftim 16:2

:שצוה שיאמרו לעזתים שבא שמשון הנה. הוא עצמו הוציא קול ששמשון הוא בעיר, רק לא הגיד שהוא הוא שמשון בעצמו:
For he instructed them to tell the people of Aza that Shimshon had entered. He personally spread the word that Shimshon was in the city, only he did not tell them that he, himself, was Shimshon.